

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-116/23-J

Název	Základní škola a mateřská škola Dobronín, příspěvková organizace
Sídlo	Polenská 162/4, 588 12 Dobronín
E-mail	eozsdoBr@centrum.cz
IČO	71 001 433
Identifikátor	600 117 162
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Ivo Mikulášek
Zřizovatel	Obec Dobronín
Místo inspekční činnosti	Polenská 162/4 a Jarní 331/6a, Dobronín
Inspekční činnost na místě	2. 2. 2023 a 6.–8. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Dobronín, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Mateřská škola vzdělávala v době inspekční činnosti ve třech

heterogenních třídách 69 dětí, ve čtrnácti třídách základní školy byl 271 žák. Školní družina měla tři oddělení s celkem 79 účastníky zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategické plánování ve škole vychází z několika dokumentů, které se funkčně doplňují. Z činnosti mateřské školy je zřejmé, že s koncepcí jejího rozvoje jsou pedagogické pracovnice nejen seznámeny, ale že se aktivně podílejí i na jejím plnění. Základem koncepčního záměru základní školy na období 2022 až 2024 jsou body, které se týkají práce učitelů v hodinách a rozvoje osobnosti žáků. Uvedený dokument sestavil ředitel školy po diskusích se všemi členy pedagogického sboru a je ve spolupráci s nimi pravidelně vyhodnocován. Již pokročilo plnění cíle směřujícího k využití spolupráce učitelů školy a učitelů dalších škol při reflexi výuky. Období distanční výuky zkomplikovalo realizaci záměru růstu sebedůvěry, tvořivosti a aktivity žáků.

Mateřská škola úspěšně využívá dobré materiální podmínky, ve spolupráci se základní školou rozvíjí digitalizaci, v době inspekční činnosti byla k podpoře výuky nápaditě využívána interaktivní tabule, pozornost je věnována i polytechnické výchově. Areál budov základní školy byl doplněn novým multifunkčním hřištěm pro výuku tělesné výchovy, s využitím dotací si škola vytvořila dobré výchozí podmínky pro realizaci výuky informatiky podle revidovaného rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Pro efektivní podporu výuky prostřednictvím prostředků informačních a komunikačních technologií ještě zbývá provést další organizační opatření. V době inspekční činnosti byla uvedená podpora výuky realizována jen v omezené míře.

V mateřské škole si členky pedagogického sboru účinně předávají aktuálně získávané poznatky, což se mimo jiné pozitivně projevuje v systematické práci s klíčovými kompetencemi. Pedagogové základní školy i mateřské školy společně s vedením každoročně vyhodnocují plány osobního rozvoje. Dlouhodobá koncepční práce zaměřená na profesní zdokonalování pedagogů v základní škole velmi efektivně využívá zapojení do projektu „Pomáháme školám k úspěchu“. Od školního roku 2020/2021 škola přijala zodpovědnost za koordinaci aktivit pro dalších 12 škol v Kraji Vysočina. Poznatky získávané při realizaci projektu se formou společných jednání pedagogického sboru, prací metodických orgánů i dialogem pedagogů dále předávají. Škola pokračuje v praxi tandemové výuky. V letošním školním roce je tato pokročilá forma výuky pravidelně realizována ve 22 hodinách tříd prvního i druhého stupně. V době inspekční činnosti se výsledky systematického vzdělávání pedagogů pozitivně projeví mimo jiné v úspěšně realizované čtenářské dílně a promyšleně organizovaném přírodovědném projektu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve třídách mateřské školy byly zpravidla účelně využívány pestré aktivizační metody a formy práce s prakticky využitelnými poznatky z běžného života. Ve zvýšené míře byly dětem nabízeny v interiérech i exteriérech aktivity podporující objevování a experimentování. Prostřednictvím rituálů a průběžné motivace byl aktivován a udržován jejich zájem a soustředěnost, zajištěna byla jejich spolupráce. Efektivně bylo zahrnuto učení prožitkem i učení prostřednictvím informačních technologií.

Na děti byly kladeny většinou diferencované, srozumitelné a přiměřené nároky, individuální přístup byl až na výjimky poskytován účelně. Zapojení dětí do kooperace ve skupině bylo méně efektivní, zejména směrem k jasným instrukcím k rozdělení rolí. Méně byla

zastoupena rozvinutá spontánní hra. Menší měrou byl využíván prostor pro samostatné řešení problémů a práci s chybou.

Zpětná vazba byla poskytována dětem zpravidla bezprostředně. Využíváno bylo především pozitivní hodnocení v podobě pochvaly a povzbuzení. Bylo zařazováno vzájemné hodnocení dětí, zpravidla i sebehodnocení, což děti motivovalo a podporovalo jejich aktivitu. Společným rysem probíhajícího vzdělávání byla poklidná atmosféra a uplatňovaný pedagogický styl vyznačující se empatickým a vstřícným přístupem k dětem.

Tam, kde se vyučujícím v základní škole podařilo vhodně formulovat cíl vyučovací hodiny, nebyl problém ani se závěrečným zhodnocením práce ze strany pedagoga. Asi v polovině dalších sledovaných hodin však propojení mezi cílem hodiny a jeho vyhodnocením nebylo uplatněno. Ve všech hodinách se vyučujícím dařilo získat pozornost žáků, byli vhodně motivováni a soustředili se na práci po celou dobu výuky. Při skupinové práci bylo zřejmé, že žáci mají osvojené zásady práce v týmu. Dokázali si rozdělit práci, účinně spolupracovali, vhodně komunikovali. Pracovali vlastním tempem, přiměřeně svým schopnostem. Využívali možnost vybrat si zadání úlohy podle vlastního uvážení. Také při práci v počítačové učebně postupoval každý žák individuálně. Ve většině ostatních hodin nebyl účinný diferencovaný přístup uplatněn. Často zařazovaná společná kontrola výsledků samostatné práce způsobovala, že pohotovější žáci museli na ostatní čekat a méně úspěšní neměli mnoho prostoru pro případnou práci s chybou.

Škola věnuje pozornost rozvoji komunikačních schopností žáků. Vede je k prezentaci výsledků svých projektů. Při čtenářské dílně žáci dokázali zasvěceně hovořit o svých čtenářských zážitcích. V dalších případech již dostávali méně příležitostí k přípravě a uplatnění souvislejších formulací.

Je velmi pozitivní, že si pedagogové počínají důsledně při eliminaci nezdravé soutěživosti a rivality mezi žáky a zabraňují demotivujícímu působení případného neúspěchu. Nebyly však využity příležitosti pro vedení žáků k taktnímu a objektivnímu vzájemnému hodnocení.

V závěru vyučovacích hodin bylo jen zřídka uplatněno shrnutí učiva, zhodnocení práce vyučujícím a vlastní zhodnocení práce žáky.

Ve všech navštívených hodinách spojovali vyučující důsledné vyžadování plnění uložených úkolů s vyjádřením upřímného zájmu o úspěšné výsledky práce a s adekvátním partnerským přístupem. Výsledkem vždy byla velmi příznivá pracovní atmosféra ve třídách.

Nabízené činnosti ve školní družině umožňovaly účastníkům aktivně odpočívat, relaxovat, věnovat se hře. Vychovatelky podporovaly jejich fantazii (četbou, vyprávěním příběhů) a vhodně rozvíjely čtenářskou gramotnost. Výtvarné práce vytvořené ve školní družině napomáhají k estetizaci školního prostředí. Vychovatelky poskytují účastníkům zpětnou vazbu v podobě formativního hodnocení, které ve sledovaném vzdělávání mělo zpravidla motivační podobu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Uplatňovaný systém pedagogické diagnostiky umožňuje mateřské škole sledovat pokroky jednotlivých dětí. Ne ve všech případech jsou však získané poznatky využívány systematicky a funkčně v běžné praxi, zejména v souvislosti s bližší specifikací jednotlivých vzdělávacích potřeb a stanovení postupů pro další rozvoj dětí s ohledem na jejich individuální potřeby a možnosti. Přesto škola organizuje různé vlastní podpůrné aktivity, které jsou zpravidla efektivně využívány k podpoře jednotlivců.

Zařazování zpravidla vhodných metod a forem práce a dodržování pravidel vzájemného soužití pozitivně ovlivňuje přípravu dětí na vyšší stupeň vzdělávání. Pozitivní vliv na předcházení školní neúspěšnosti má i vyhodnocování úspěšnosti dětí v dalším navazujícím vzdělávání.

Individuální výsledky vzdělávání žáků v základní škole jsou důsledně sledovány, v případě potřeby jsou přijímána opatření, jejichž efektivita je systematicky vyhodnocována. Dílčí rezervou je skutečnost, že škola nezískává údaje pro porovnání výsledků žáků v souběžných třídách nebo v časových řadách a nemůže je tedy využít jako podklad k přijímání dalších opatření. Získává však jistou formu údajů při sledování žáků pátých a devátých ročníků, kteří pravidelně vypracovávají a obhajují závěrečné práce. Pro ověřování relevance hodnocení a pro další závěry má škola k dispozici výsledky externích hodnocení. V rámci testování žáků pátého ročníku dosáhla škola průměrných výsledků v předmětech český jazyk a matematika a nadprůměrných výsledků v dovednostech usnadňujících učení.

Členové školního poradenského pracoviště mají jasně vymezené kompetence a účinně navzájem spolupracují. Je zajištěna informovanost všech členů pedagogického sboru o doporučených opatřeních pro žáky vyžadující podporu. Realizace opatření je pravidelně ověřována. Metodická pomoc věnovaná asistentům pedagoga se pozitivně projevila v jejich působení v době inspekční činnosti. Systém předcházení školní neúspěšnosti je veden snahou o včasné odhalení problému a přijetí opatření na úrovni školy a využívá i dlouhodobého a pravidelného dialogu se zákonnými zástupci.

Při prevenci rizikového chování škola vychází z podrobné analýzy podmínek školy. Zjištěné projevy tohoto chování jsou důsledně různými formami řešeny. Koncepční činnost v oblasti prevence obsahuje také podporu pedagogům pro organizování pravidelných třídnických hodin a organizování akcí pro kolektivy žáků ve všech ročnících. Škola externě spolupracuje se školním psychologem, což se pozitivně projevuje v řešení konkrétních problémů i při metodické pomoci.

Dlouhou tradici má ve škole činnost žakovské samosprávy. Také v této oblasti jsou předávány osvědčené zkušenosti dalším školám. Spolupráce se zákonnými zástupci se neomezuje pouze na vytváření podmínek pro včasné a úplné poskytování informací o výsledcích vzdělávání. Škola úspěšně usiluje o smysluplný dialog. Mimo jiné organizuje různé formy společných rozhovorů rodičů a pedagogů za účasti žáka. Pořádání akcí pro děti a žáky významně přispívá ke kulturnímu a společenskému životu v obci.

Závěry

Vývoj školy

- Škola se stala garantem projektu „Pomáháme školám k úspěchu“ v Kraji Vysočina.
- Nové školní hřiště přineslo výrazné zkvalitnění podmínek pro výuku tělesné výchovy.
- Došlo ke změně ve vedení školy (zástupkyně ředitele pro mateřskou školu a zástupkyně ředitele pro základní školu).
- Od školního roku 2022/2023 byla zahájena výuka podle revidovaného školního vzdělávacího programu (zavádění nové informatiky a digitálních kompetencí do výuky).

Silné stránky

- Účinné plánování a vyhodnocování vzdělávacího procesu v mateřské škole.

- Aktivní zařazování pokusů, objevování, experimentování a učení prožitkem v mateřské škole.
- Efektivní podpora čtenářské gramotnosti.
- Koncepční organizace různých forem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra využití prostředků informačních a komunikačních technologií pro podporu výuky v jednotlivých vyučovacích předmětech.
- Méně často uplatňovaný diferencovaný přístup k žákům.
- Méně často zařazované závěrečné shrnutí učiva, hodnocení a sebehodnocení.

Příklady inspirativní praxe

- Škola využívá aktivního zapojení do projektu „Pomáháme školám k úspěchu“ (zodpovídá za koordinaci projektu v Kraji Vysočina) také pro další vzdělávání svých pedagogů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vést všechny vyučující v mateřské a základní škole k užívání efektivních výchovných a vzdělávacích strategií.
- Systematicky využívat pedagogickou diagnostiku v mateřské škole.
- Dokončit přípravy k podpoře výuky pomocí prostředků informačních a komunikačních technologií a zvýšit četnost této podpory.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, čj. ZMSDOBR 483/2013, s platností od 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Krok za krokem celým rokem, platný od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program školní družiny při ZŠ a MŠ Dobronín, příspěvková organizace, ze dne 30. 6. 2022
4. Externí hodnocení Mapa školy ZŠ 2022
5. Plán práce ředitele školy, školní rok 2022/2023
6. Plán dalšího vzdělávání, školní rok 2022/2023
7. Plán hospitačí ředitele školy na školní rok 2022/2023, ze dne 30. 8. 2022
8. Koncepční záměr rozvoje školy na období 2022–2024, ze dne 1. 9. 2022

9. Koncepce rozvoje Mateřské školy Dobronín 2022–2027, platná od 1. 9. 2022
10. Koncepce práce s nadanými žáky 2022-2024, ze dne 1. 9. 2022
11. Hospitační záznamy
12. Výroční zpráva 2021/2022
13. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2021/2022 a 2022/2023
14. Třídní knihy mateřské školy, třídní knihy základní školy v elektronické podobě
15. Povolení výjimky z počtu dětí na školní rok 2022/2023, ze dne 5. 9. 2022
16. Dokumentace školního poradenského pracoviště
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
18. Zápis ze schůzek s rodiči, školní rok 2022/2023
19. Dokumentace projektu „Pomáháme školám k úspěchu“

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Mgr. Marie Jadrná, školní inspektorka

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.